

Антибіотики в продуктах тваринного походження

Дар'я Милостива

Канд. с.-г. наук, Дніпропетровський НДІСЕ, м. Дніпро, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3609-776x>, e-mail: mylostivad@i.ua

Анна Бабченко

Канд. біолог. наук, Дніпропетровський НДІСЕ, м. Дніпро, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3491-931X>, e-mail: lineanna83@gmail.com

Євген Воронов

Дніпропетровський НДІСЕ, м. Дніпро, Україна, e-mail: voron.qr@gmail.com

Висвітлено проблеми контролю продукції тваринного походження за змістом залишкових кількостей антибіотиків, адже споживання харчових продуктів тваринного походження, забруднених залишковими кількостями таких препаратів, може провокувати погіршення загального стану здоров'я.

Ключові слова: забруднення продукції; мікроорганізми; корми.

Antibiotics in Products of Animal Origin

Daria Mylostyva, Anna Babchenko, Yevhen Voronov

The importance of monitoring the production of animal-origin products for residual amounts of antibiotics is underscored, as consuming food products of animal origin contaminated with residual amounts of such drugs can lead to a decline in overall health.

Keywords: products contamination; microorganisms; feeds.

До актуальних проблем сьогодення належать якість та безпека харчової продукції [2]. Забруднення харчових продуктів антибіотиками здебільшого відбувається в результаті проведення лікувально-ветеринарних заходів, використання антибіотиків у виробництві кормів, а також застосування антибіотиків як консервуючих речовин під час виробництва харчових продуктів. У сільському господарстві для стимуляції зростання тварин і птахів стали частим явищем стало додавання до корму низьких доз антибіотиків.

Під час виробництва продуктів тваринного походження використовують до 30 груп антибіотиків, які можуть бути безпечними, лише якщо їх застосовують належним чином для лікування або попередження інфекцій, із дотриманням правил дозування та режиму. Стійкі до антибіотиків бактерії можуть потрапляти в організм людини через продукти харчування та не піддаватися лікуванню антибіотиками [1].

Заборона використання кормових антибіотиків поки не поширюється на українське сільське господарство [4], але до вітчизняних

виробників сільськогосподарської продукції, які використовують антибіотики, пред'являють вимоги, що гарантують безпеку готової продукції для здоров'я населення нашого країни.

Регулярне вживання антибіотиків, які присутні у м'ясі птиці, свинини, яловичини, індички та риби, сприяє виникненню антибіотикорезистентності (стійкості до ліків), а також може спричинити зниження імунітету, порушення обміну речовин, алергічні реакції, появу набряків, дерматит, дисбактеріоз. Також залишки антибіотиків і стійкі до них бактерії та мікроорганізми не лише потрапляють із м'ясом до споживачів, а й із гноєм і послідом тварин — у ґрунт і ґрунтові води.

Залишковий вміст цих потенційно небезпечних хімічних сполук у готовій продукції не повинно бути вищим максимально допустимих рівнів, визначених нормативною документацією [2].

У разі недотримання вимог дозування препаратів відповідно до чинних норм у харчових продуктах, отриманих від цих тварин, іноді може міститися залишкова кількість

антибіотиків. Порушення цих умов призводить не лише до зниження ефективності застосування антибіотиків, а й може провокувати небезпечні наслідки для здоров'я людини через прояви яскраво виражених токсичних і алергічних властивостей.

Отже, існує необхідність дослідження показників згідно з «Планом державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження» для державного контролю за виробництвом і використанням антибактеріальних препаратів.

Перелік джерел посилання

1. Кляп Н. І., Крачковська О. О., Маслюк А. В., Мостіпан К. С., Київська Г. В. Контроль вмісту залишкових кількостей антибіотиків у продуктах тваринного походження. *Scientific Progress & Innovations*. 2020. No 2. Pp. 187—193. DOI: 10.31210/visnyk2020.02.23 (дата звернення: 03.03.2024).
2. Про затвердження показників безпечності харчових продуктів «Максимальні межі (рівні) залишків діючих речовин ветеринарних препаратів у харчових продуктах тваринного походження» : наказ МОЗ України від 23.19.2019 р. № 2646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0042-20#Text> (дата звернення: 03.03.2024).
3. Свіжак В. К. Дейнека С. Є. Антибіотикорезистентність: багатогранність проблеми. *Клінічна та експериментальна патологія*. 2014. № 2. С. 222—224.
4. Lekshmi M., Ammini P., Kumar S., Varela M. F. The Food Production Environment and the Development of Antimicrobial Resistance in Human Pathogens of Animal Origin. *Microorganisms*. 2017. No 5 (1). Pp. 11. DOI: 10.3390/microorganisms5010011 (дата звернення: 03.03.2024).